

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ, МАТЕМАТИКИ ТА ЕКОНОМІКИ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Назва освітнього компоненту <i>Нормативний/вибірковий</i>	Макроекономіка та макроекономіка Нормативний
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Бакалавр 051 Економіка Освітня програма «Економіка та бізнес»
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2022-2023/ 3 семестр / 2 курс
Науково-педагогічний працівник	Постол А.А.
Профайл науково- педагогічного працівника	
Контактний тел.	0503228550
Е-mail:	Postol_Anatolij@mspu.edu.ua
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=5548
Консультації	<i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ ім. Богдана Хмельницького

1. АНОТАЦІЯ

Програму освітнього компоненту «**Макроекономіка та макроекономіка**» складено відповідно до освітньої програми «Економіка та бізнес».

Освітній компонент належить до нормативних ОК.

Предметом ОК «Макроекономіка та мікроекономіка» є розкриття розуміння функціонування економіки як на макро- так і на мікрорівні.

Контроль за видами діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом поточного оцінювання знань, періодичним контролем за тестами після засвоєння ними окремо першого та другого модуля.

За результатами суми балів, набраних за дві (**Модуль 1, Модуль 2**) періодичні контрольні точки, виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалами і ECTS.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

2.1. Мета вивчення освітнього компоненту «Макроекономіка та макроекономіка» є формування системи знань з теоретичної макроекономіки, які відображають сукупні результати економічної діяльності країни та теоретичний інструментарій ринкового і державного регулювання національної економіки; формування системи знань про механізм функціонування ринку; аналіз поведінки агентів ринку в умовах обмежених ресурсів; формування економічного світогляду здобувача, надання йому можливості зрозуміти сутність економічного буття суспільства.

2.2 Завданнями вивчення освітнього компоненту є:

- визначення ролі макроекономічної науки в суспільстві, забезпечення глибокого розуміння категорій і законів цієї науки, закономірностей функціонування і розвитку економічних систем, діалектики об'єктивного і суб'єктивного в розвитку суспільства;
- висвітлення системи основних макроекономічних показників та індикаторів;
- розгляд базових моделей економічної рівноваги;
- визначення чинників та розкриття основ економічного зростання;
- розкриття механізму основних складових державної економічної політики – фіскальної, монетарної, соціальної та зовнішньоекономічної – та їх вплив на макроекономічну ситуацію країни;
- отримання знань про базові положення мікроекономічної теорії;
- прищеплення навичок використання інструментарію мікроекономічного аналізу;
- підготовка до вивчення прикладних дисциплін, що базуються на мікроекономічній теорії.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

1. Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми діяльності суб'єктів готельного, ресторанного та туристичного бізнесу, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують концепції гостинності та туристичної індустрії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2. Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

4. Результати навчання:

РН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

РН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

РН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

РН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки. РН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

РН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

5. ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	32	28	60

6. ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Політика академічної поведінки та етики:

- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати контрольні-модульні завдання;
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні інтернет ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

7. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
7.1 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК 1. МАКРОЕКОНОМІКА						
4	Тема 1. Макроекономіка як наука	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (- год.)	1,3,4,6,8,9, Інтернет ресурси	Ознайомиться з теоретичним матеріалом, виконання практичних завдань	5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
14	Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (10 год.)	1,3,4,6,8,9, Інтернет ресурси	Ознайомиться з теоретичним матеріалом, виконання практичних завдань	5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
4	Тема 3. Ринок праці	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (- год.)	1,3,4,6,8,9, Інтернет ресурси	Ознайомиться з теоретичним матеріалом, виконання практичних завдань, підготовка презентації	5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
14	Тема 4. Ринок товарів та послуг	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (10 год.)	1,3,4,6,8,9, Інтернет ресурси	Ознайомиться з теоретичним матеріалом, виконання практичних завдань, підготовка презентації	5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)

4	Тема 5. Ринок грошей	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (- год.)	1,3,4,6,8,9, Інтернет ресурси	Ознайомиться з теоретичним матеріалом, виконання практичних завдань, підготовка презентації	5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
2	Тема 6. Інфляція	Лекція (2 год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (- год.)	1,3,4,6,8,9, Інтернет ресурси	Ознайомиться з теоретичним матеріалом, виконання практичних завдань, підготовка презентації	-	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
БЛОК 2. МІКРОЕКОНОМІКА						
4	Тема 7. Предмет і метод мікроекономіки	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (- год.)	1,2,5,7, Інтернет ресурси	Ознайомиться з теоретичним матеріалом, виконання практичних завдань	5	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
4	Тема 8. Теорія споживацького вибору	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (- год.)	1,2,5,7, Інтернет ресурси	Ознайомиться з теоретичним матеріалом, виконання практичних завдань	5	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
14	Тема 9. Моделювання поведінки споживача на ринку товарів	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (10 год.)	1,2,5,7, Інтернет ресурси	Ознайомиться з теоретичним матеріалом, виконання практичних завдань	5	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)

14	Тема 10. Ринковий попит і його еластичність	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (10 год.)	1,2,5,7, Інтернет ресурси	Ознайомиться з теоретичним матеріалом, виконання практичних завдань	5	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
14	Тема 11. Мікроекономічна модель підприємства	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (10 год.)	1,2,5,7, Інтернет ресурси	Ознайомиться з теоретичним матеріалом, виконання практичних завдань	5	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
16	Тема 12. Витрати виробництва	Лекція (4 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (10 год.)	1,2,5,7, Інтернет ресурси	Ознайомиться з теоретичним матеріалом, виконання практичних завдань	5	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
4	Лекція 13. Ринкова пропозиція	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (- год.)	1,2,5,7, Інтернет ресурси	Ознайомиться з теоретичним матеріалом, виконання практичних завдань, підготовка презентації	5	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
4	Лекція 14. Ринок досконалої конкуренції	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (- год.)	1,2,5,7, Інтернет ресурси	Ознайомиться з теоретичним матеріалом, виконання практичних завдань, підготовка презентації	5	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
4	Лекція 15. Монопольний ринок	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (- год.)	1,2,5,7, Інтернет ресурси	Ознайомиться з теоретичним матеріалом, виконання	5	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)

				практичних завдань, підготовка презентації		
--	--	--	--	--	--	--

7. 2 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Тема 1. Макроекономіка як наука	<ol style="list-style-type: none"> 1. Макроекономіка як наука. Макроекономіка і мікроекономіка. Макроекономічна політика та її цілі. 2. Становлення та розвиток макроекономічної науки. 3. Об'єкт, суб'єкт, предмет, завдання та функції макроекономіки. 4. Методологія макроекономічної науки. 5. Модель макроекономічного кругообігу ресурсів, продуктів, доходів та витрат.
Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, методологічні принципи та основні категорії системи національних рахунків (СНР). 2. Валовий внутрішній продукт: економічний зміст та методи розрахунку. 3. Основні макроекономічні показники СНР: економічний зміст та методика обчислення. 4. Номінальний та реальний ВВП. Сутність дефлятора ВВП та індекса споживчих цін, їх порівняльна характеристика.
Тема 3. Ринок праці	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зайнятість та безробіття: сутність, види та показники. 2. Природне безробіття: економічний зміст та методи вимірювання. 3. Розрив ВВП в умовах циклічного безробіття. Закон Оукена: економічний зміст та математична формалізація. 4. Неокласична та кейнсіанська моделі ринку праці: умови функціонування та механізм урівноваження.
Тема 4. Ринок товарів та послуг	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ринок товарів і послуг та його інфраструктура. Суть і функції товарної біржі. 1. Сукупний попит: економічний зміст, графічна інтерпретація, вплив цінових та нецінових чинників. 2. Сукупна пропозиція: економічний зміст, графічна інтерпретація у коротко- та довгостроковому періодах, вплив нецінових чинників. 3. Модель «AD-AS» як базова модель макроекономічної рівноваги: короткострокова довгострокова рівновага
Тема 5. Ринок грошей	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність грошового ринку 2. Інституційна модель грошового ринку

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Попит на гроші 4. Пропозиція грошей 5. Механізм формування пропозицій грошей 6. Графічна модель грошового ринку
Тема 6. Інфляція та грошові реформи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Суть інфляції 2. Основні види інфляції 3. Причини та наслідки інфляції 4. Інфляція попиту та витрат 5. Показники вимірювання інфляції 6. Інструменти фіскальної та грошової політики щодо регулювання інфляційних процесів в Україні 7. Суть та класифікація грошових реформ 8. Моделі грошових реформ 9. Особливості проведення грошової реформи в Україні
Тема 7. Предмет і метод мікроекономіки	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мікроекономіка в системі економічних дисциплін 2. Методологія мікроекономічного аналізу 3. Основні суб'єкти та об'єкти економічних відносин на мікрорівні
Тема 8. Теорія споживацького вибору	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність поняття «потреби», види потреб та економічні блага 2. Аксиоми та функція корисності 3. Закон спадної граничної корисності та стан рівноваги споживача
Тема 9. Моделювання поведінки споживача на ринку товарів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Реакція споживача на зміну його доходу 2. Реакція споживача на зміну цін товарів 3. Ефект заміщення та ефект доходу
Тема 10. Ринковий попит і його еластичність	<ol style="list-style-type: none"> 1. Попит і аналіз змін в попиті 2. Цінова еластичність попиту 3. Еластичність попиту за доходом та перехресна еластичність попиту 4. Надлишок (виграш) споживача
Тема 11. Мікроекономічна модель підприємства	<ol style="list-style-type: none"> 1. Виробництво та його ресурси 2. Підприємство як суб'єкт ринку та виробничо-ринкова система 3. Параметри підприємства як мікроекономічної моделі
Тема 12. Витрати виробництва	<ol style="list-style-type: none"> 1. Витрати виробництва у короткостроковому періоді 2. Витрати виробництва у довгостроковому періоді
Лекція 13. Ринкова пропозиція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пропозиція і аналіз змін у пропозиції 2. Види еластичності пропозиції та фактор часу 3. Ринковий механізм

Лекція 14. Ринок досконалої конкуренції	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ринок та його функції 2. Умови функціонування ринку досконалої конкуренції 3. Рівновага конкурентного підприємства у короткостроковому періоді 4. Максимізація прибутку конкурентного підприємства 5. Рівновага конкурентного підприємства у довгостроковому періоді
Лекція 15. Монопольний ринок	<ol style="list-style-type: none"> 1. Модель «чистої» монополії та її характеристики 2. Монопольний ринок у короткостроковому та довгостроковому періодах 3. Особливості функціонування монополізованих ринків

7.3 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Тема практичного заняття	Зміст практичного заняття
<p>Тема 1. Макроекономіка як наука</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Об'єкт і предмет макроекономіки 2. Методологія макроекономіки 3. Роль макроекономіки в житті суспільства 	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
<p>Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Національна економіка як об'єкт макроекономічного аналізу 2. Національний продукт та проблеми його виміру. Система національного рахівництва 3. Валовий внутрішній продукт. Національний дохід. Національне багатство 4. Ефективність національної економіки та її показники 5. Тіньова економіка 	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
<p>Тема 3. Ринок праці</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ринок праці та його рівновага 2. Безробіття як макроекономічне явище. Теорії безробіття 3. Види безробіття, його показники та наслідки 	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
<p>Тема 4. Ринок товарів та послуг</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сукупний попит і його структура 	Обговорення теми. Виконання практичних завдань

<p>2. Сукупна пропозиція. Нецінові чинники сукупної пропозиції</p> <p>3. Модель AD-AS як базова модель економічної рівноваги</p>	
<p>Тема 5. Ринок грошей</p> <p>1. Пропозиція грошей. Грошовий мультиплікатор</p> <p>2. Попит на гроші та його види</p> <p>3. Механізм грошового ринку</p> <p>4. Процентна ставка: сутність та види</p>	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
<p>Тема 6. Інфляція та грошові реформи</p> <p>1. Сутність і види інфляції.</p> <p>2. Причини та наслідки інфляції.</p> <p>3. Інфляція та безробіття.</p>	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
<p>Тема 7. Предмет і метод мікроекономіки</p> <p>1. Мікроекономіка в системі економічних дисциплін</p> <p>2. Методологія мікроекономічного аналізу</p> <p>3. Основні суб'єкти та об'єкти економічних відносин на мікрорівні</p>	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
<p>Тема 8. Теорія споживацького вибору</p> <p>1. Теорія граничної корисності і поведінка споживача</p> <p>2. Ординалістська теорія поведінки споживача</p>	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
<p>Тема 9. Моделювання поведінки споживача на ринку товарів</p> <p>1. Реакція споживача на зміну його доходу</p> <p>2. Реакція споживача на зміну цін товарів</p> <p>3. Ефект заміщення та ефект доходу</p>	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
<p>Тема 10. Ринковий попит і його еластичність</p> <p>1. Попит і аналіз змін в попиті</p> <p>2. Цінова еластичність попиту</p> <p>3. Еластичність попиту за доходом та перехресна еластичність попиту</p>	Обговорення теми. Виконання практичних завдань

<p>Тема 11. Мікроекономічна модель підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виробництво та його ресурси 2. Підприємство як суб'єкт ринку та виробничо-ринкова система 3. Параметри підприємства як мікроекономічної моделі 	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
<p>Тема 12. Витрати виробництва</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Витрати виробництва у короткостроковому періоді 2. Витрати виробництва у довгостроковому періоді 	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
<p>Лекція 13. Ринкова пропозиція</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пропозиція і аналіз змін у пропозиції 2. Види еластичності пропозиції та фактор часу 3. Ринковий механізм 	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
<p>Лекція 14. Ринок досконалої конкуренції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ринок та його функції 2. Умови функціонування ринку досконалої конкуренції 3. Рівновага конкурентного підприємства у короткостроковому періоді 4. Максимізація прибутку конкурентного підприємства 5. Рівновага конкурентного підприємства у довгостроковому періоді 	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
<p>Лекція 15. Монопольний ринок</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Модель «чистої» монополії та її характеристики 2. Монопольний ринок у короткостроковому та довгостроковому періодах 3. Особливості функціонування монополізованих ринків 	Обговорення теми. Виконання практичних завдань

7.4 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Тема 1. Макроекономічні показники в системі національних рахунків	1. Система національних рахунків як міжнародний стандарт макроекономічного рахівництва.

	<ul style="list-style-type: none"> 2. Основні макроекономічні показники. 3. Номінальний і реальний ВВП.
Тема 2. Ринок товарів та послуг	<ul style="list-style-type: none"> 1. Сукупний попит. 2. Сукупна пропозиція.
Тема 3. Моделювання поведінки споживача на ринку товарів	<ul style="list-style-type: none"> 1. Бажані, небажані і нейтральні товари. 2. Кутові рішення. 3. Товари-замінники і доповнювані. 4. Зміна оптимуму споживача внаслідок зміни його доходу. Графічний аналіз і побудова лінії “дохід-споживання”. Нахил лінії як свідчення ставлення споживача до благ. Поняття “нормальних” і “неякісних” товарів. Крива Енгела. 5. Зміна вибору споживача в результаті зміни ціни товару. Побудова лінії “ціни-споживання”. Траєкторія зміни споживання внаслідок зниження цін. 6. Неоднозначність впливу факторів на споживчий вибір. Ефекти заміщення і доходу. Декомпозиція Слуцького-Хікса. Парадокс Гіффена. 7. Надлишок споживача – перевищення корисності над ціною. Пояснення закону попиту у термінах граничного аналізу
Тема 4. Ринковий попит і його еластичність	<ul style="list-style-type: none"> 1. Пропозиція і аналіз змін у пропозиції 2. Види еластичності пропозиції та фактор часу 3. Ринковий механізм
Тема 5. Мікроекономічна модель підприємства	<ul style="list-style-type: none"> 1. Виробництво та його ресурси 2. Підприємство як суб’єкт ринку та виробничо-ринкова система 3. Параметри підприємства як мікроекономічної моделі
Тема 6. Витрати виробництва	<ul style="list-style-type: none"> 1. Витрати виробництва у короткостроковому періоді 2. Витрати виробництва у довгостроковому періоді

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Загальна система оцінювання освітнього компоненту	<p>За семестр з освітнього компоненту проводяться два періодичні контролю (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок (X_{cp}) за</p>
--	--

	<p>діяльність здобувача на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності здобувача на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) здобувачом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).</p> <p>Здобувач має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.</p> <p>Підсумковим контролем є екзамен, на його складання надається 100 балів за виконання тестів (або задач чи завдань іншого виду). Загальний рейтинг з освітнього компоненту (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ЗР = (ПО + Е) / 2$</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>«5» – здобувач в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового</p>	<p>Здобувач, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення освітнього компоненту 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної освітнього</p>

контролю	компоненту. Здобувач зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення здобувача до підсумкового контролю.
-----------------	---

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: навч. посіб.: у 2 кн. / Панчишин С., Островерх П., Стеблій Г. та ін. Кн. 2: Мікроекономіка. Київ: Знання, 2020. 437 с.
2. Ачкасов А. Є. Мікроекономіка. Тренінг-курс: навч. посіб. Харків: ХНАМГ, 2020. 248 с.
3. Базилевич В.Д. Макроекономіка: підручник/ Видавництво Знання, 2020. 458 с.
4. Базилінська О.Я. Макроекономіка: Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2018. 442 с.
5. Бесєдіна Г. Є. Мікроекономіка: практикум. Харків, 2019. 99 с.
6. Гронтовська Г.Е. Макроекономіка. Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2019. 672 с.
7. Дружиніна В.В. Мікроекономіка: навч. посіб. Харків: Друкарня Мадрид, 2019. 254 с.
8. Макаренко М. Макроекономіка. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 216 с.
9. Малий І.Й., Радіонова І.Ф., Куценко Т.Ф., Федірко Н.В. Макроекономіка: базовий курс. Навчальний посібник. К.: КНЕУ, 2018. 254 с.

Додаткова:

10. Білецька Л.В., Білецький О.В., Савич В.І. Економічна теорія: політекономія, мікроекономіка, макроекономіка: Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2019. - 688 с.
11. Економічна теорія: політекономія / За ред. В.Д. Базилевича – К.: Знання- Прес, 2018. – 581с.
12. Основи економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник / Г.Н. Климко та ін. – К.: Знання-Прес, 2019. – 615с.
13. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2020. - 508с.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТ

1. Навчальні матеріали онлайн. – Режим доступу: <https://pidruchniki.com/politekonomiya/>
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського // <http://www.nbuv.gov.ua>
3. https://fpk.in.ua/images/biblioteka/2fmb_finansy/Makarenko.Makroekonomika.pdf
4. <https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/9186/1/%D0%9C%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%B8%D0%BD%20%D0%9E.%D0%9C.%20%D0%9C%D1%96%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0%2C%20%D1%87.%201.pdf>